

Debatredaktør:
ANNA LIBAK

Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere og forkorte indsendte tekster. Kronik-forslag bør højst være på 9000 tegn inklusiv mellemrum (1350 ord). Øvrige debatindlæg bør være mellem 3000 og 6000 tegn og læserbreve på højst 2000 tegn. Weekendavisen påtager sig ikke ansvar for indsendte tekster. E-mail sendes til opinion@weekendavisen.dk.

Rusland. Fledelius og Ishøy tager fejl.

Understatement

Af THOMAS BINDESBØLL LARSEN
historiker, fmd. Støttekomiteen for Tjetjenien

FORMANDEN for Dansk-Russisk Forening, Karsten Fledelius (KF), der af uransagelige grunde samtidig med dette hverv også er formand for den Danske Helsinki Komite (en organisation, der ifølge sin egen målsætning skal være uafhængig af politiske interesser) har under overskriften »farlig dæmonisering af Rusland« i WA 5/9 et indlæg om Ruslands krig og illegitime besættelse af dele af Georgien.

Det er desværre fortrinsvis under den »forstående« Ruslandskasket, at KF skriver om krigen. Over for begåede krigsforbrydelser, flagrante overtrædelser af Genevekonventioner og klokkeklare brud på Folkeretten i forhold til Georgiens territorium, som er anerkendt af FN, lyder det: »Russerne har bestemt ikke opført sig som engle i den aktuelle konflikt.«

Det tør siges at være et understatement: Ifølge Europarådets udsendte kommissær for Menneskerettigheder, Thomas Hammerberg, der just har rejst i både Sydossetien og Georgien, er der – ud over fortsat russisk besættelse, plyndringer og mord på civile – skønsvist fordrevet 25.000 etniske georgiere fra Sydossetien. Samme tal lægger Human Rights Watch for dagen, suppleret med satellit-dokumentation af afbrændte georgiske enklaver i Sydossetien. Vi taler nu om egentlig etnisk rensning a la Milosovic på Balkan.

Hammerberg er ikke blind for også georgiske overgreb på civile og nævner det hæmningsløse angreb på Sydossetiens hovedby, hvor kampene kostede et par hundrede livet, heraf mange civile. At tale om »folkemord« er dog udelukket.

En svensk OSCE-udsending og riksdagsmedlem har i Tbilisi for nyligt talt med over 70 flygtede georgiere fra Sydossetien, som beretter om drab og overgreb på dem allerede den 6. august, altså før det georgiske modangreb. Værd at undersøge nærmere.

KFs hovedpointe – at Vesten i høj grad har udvist såkaldt »arrogance« tilsat vort »eget dårlige eksempel« over for Sovjetimperiets efterfølgerstat, Rusland – fortjener heller ikke at stå uimodagt: Man kan vist kun opfatte det som arrogant, at for eksempel de baltiske lande fik den højt ønskede selvstændighed sammen med sikkerhedsgarantier via et hurtigt EU- og NATO-medlemskab, hvis man stadig tænker i gamle imperiebaner og såkaldt »legitime interessefæret«. Sidstnævnte begreb burde være endegyldigt forbi med den Kolde Krig, og det burde da ikke mindst den danske Helsinki-komite være den første til at understrege.

Den mest »arrogante« opførsel over for små folkeslag siden Sovjets sammenbrud er som bekendt gået ud over tjentjernerne. Et folkedrab med over 200.000 dræbte – arrogant slaget af Jeltsin og Putins generaler og arrogant tiet ihjel af vestlige regeringer. En skændsel begge dele.

Blandt Vestens andre »dårlige eksempler« lyser den indledende passivitet over for etniske udrensninger og massemord på Balkan også op med røde lamper. Vestens egen forkastelige passivitet varede helt frem til efter Vukovar, Krajina og Srebrenica. I Kosovo levede Vesten endeligt op til sit humanitære ansvar, mens Ruslands rolle i FN stadig kun var den modvillige medspiller.

KFs medforfatter, Torben Ishøy, er tidligere fmd. for den danske afdeling af Transparency International. En organisation, der i sit sidste korruptionsbarometer placerede Rusland helt i bundklassen. Om det også er en »dæmonisering« af Rusland skal jeg lade være usagt, men den eksplosivt stigende politisk/økonomiske korruption under Putin er i hvert fald en markant realitet.

Energi. Nul gas fra Centralasien.

For sent

Af MADS CHRISTENSEN
civilingeniør

ANNA Libak skriver i sin artikel »En uacceptabel bjørn« (WA, 5. sep.), at EU forud for krigen havde bebudet, at man ville investere massivt i Nabucco-projektet: en naturgasledning fra Aserbajdsjan gennem Georgien over Tyrkiet til Bulgarien og videre op, som vil forhindre, at EU bliver helt afhængig af russisk gas i fremtiden.

Anna Libak henviser ligeledes til EU's topmødeklæring, hvori det bl.a. hedder, at »Den sidste tids hændelser viser nødvendigheden af, at Europa intensiverer sine bestræbelser med hensyn til energiforsyningsikkerhed ... navnlig hvad angår diversificering af energikilderne og forsyningsruterne.«

Meget tyder imidlertid på, at EU er for sent ude, hvad angår mulighederne for at få gas fra Centralasien frem uden om Rusland. Nabucco-konsortiet har endnu ikke indgået aftaler med gasproducenter i Turkmenistan, Kazakstan eller Uzbekistan. P.t. er der kun en hensigtserklæring om, at Turkmenistan på et tidspunkt vil kunne afse 10 milliarder kubikmeter om året, men det rækker jo ikke særligt langt, når EU allerede i dag importerer 300 (heraf godt 120 fra Rusland) af sit aktuelle årlige gasforbrug på knap 450 milliarder kubikmeter. I 2030 forventes EU's gasforbrug at være steget til 700 Bcm (milliard kubikmeter, red.), mens importbehovet forventes at vokse endnu mere (til 550 Bcm), fordi egenproduktionen er for nedadgående.

Gasprøven har gennem de seneste par år indgået den ene aftale efter den anden om opkøb af gas fra både Kazakstan, Turkmenistan og Uzbekistan, som med stor sandsynlighed er mere profitable for gasproducenterne, end hvad Nabucco-konsortiet har råd til at betale.

Denne gas blandes med russisk gas fra bl.a. Sibirien og sendes derpå via russiske rør til aftagerne i Europa. Disse aftaler omfatter så store gasmængder, at der nærmest hverken er flere kendte gasreserver til overs eller ledig produktionskapacitet til rådighed i Centralasien. Endelig tyder meget på, at disse tidligere sovjetrepublikker i Centralasien frem for at udfordre Rusland ved at indgå i nye gasledningsprojekter, der sigter mod at bringe gas fra den østlige side af det Kaspiske Hav til Aserbajdsjan på den vestlige side og derfra videre til Europa gennem Georgien og Tyrkiet, foretrækker at få en bid af det voksende marked for gas i Kina.

Dette betyder, at de bedste chancer for at øge diversificeringen af EU's gasforsyning snarere end i Centralasien ligger i landene i det nordøstlige hjørne af Afrika (Libyen, Egypten) og et stykke østpå ind i Mellemøsten (Syrien, Irak og Iran).

Men det har lange udsigter, og det fordrer bl.a. en bedre forståelse mellem EU og USA (og Rusland) om, hvorledes Irans ønske om at få strøm fra atomkraftværker tackles: Hvis Iran ikke får lov til »fredelig udyttelse af atomkraften«, er landet henvist til at bruge masser af gas, som ellers kunne eksporteres, til at putte ind i sine kraftværker. Iran producerer lidt over 100 Bcm om året og er dermed nr. 4 på listen over verdens største gasproducenter (efter Rusland, USA og Canada), men bortset fra en smule eksport til Tyrkiet, som modsvares af import fra Turkmenistan, bruger Iran selv hele sin gasproduktion og kan derfor indtil videre ikke afse gas til eksport til fx Europa.

Straf

Jakob v. H. Holtermann
ph.d.-studerende i retsfilosofi

CHRISTIAN Steen Arne er tilsyneladende i ramme alvor nået frem til, at hans synspunkt om hårdere straffe for mord og vold har været underrepræsenteret i de sidste ugers ophedede medie debat. Ja, han mener sågar heri at øjne et ytringsfrihedsproblem: En »ekskluderende og indavlet gruppe« af meningsdannere udøver et »diktatorisk holdningsmonopol«. Intet mindre.

Og det er jo i virkeligheden patetisk således at forsøge at knytte ytringsfriheden sammen med kravet om hårdere straffe. Skal den endelig trækkes af stalden, kan jeg fra min position som hang-around i bemeldte gruppe oplyse Arne om, at ikke så få fra indkredsen faktisk jævnlige afstår fra at give deres mening til kende, når debatten nærmer sig koge punkt som nu i august. Dels fordi det så kan være svært overhovedet at få et fornuftigt ord indført, dels fordi det vitterligt kan være forbundet med store personlige omkostninger i form af hade- og trussels-mails at indtage rollen som surrogatgerningsmand, når det nu endelig er lykkedes medierne at banke en herlig lynchstemning op. Så man tier og venter på bedre tider, nærmest efter Bertrand Russells vise ord: Det er en god beskæftigelse for moderiske sindssyge at slå hinanden ihjel, men fornuftige mænd skal holde sig væk, mens det står på.

Men det er selvfølgelig ikke uden risiko. For i mellemtiden kan karakteristiske politikere komme for skade at følge Arne & Co.'s forvrøvede krav om i »samfundets helt legitime hævnmotiv« navn at lade »straffen stå mål med ugeringen«. Hvilket i den seneste uheldige sag fra Aalborg vel måtte betyde, at også gerningsmanden skulle have sparket sit kranium ind. Skulle det engang komme dertil, vil der kun være endnu en langt alvorligere anledning til at gentage Russells ord.

Men det er selvfølgelig ikke uden risiko. For i mellemtiden kan karakteristiske politikere komme for skade at følge Arne & Co.'s forvrøvede krav om i »samfundets helt legitime hævnmotiv« navn at lade »straffen stå mål med ugeringen«. Hvilket i den seneste uheldige sag fra Aalborg vel måtte betyde, at også gerningsmanden skulle have sparket sit kranium ind. Skulle det engang komme dertil, vil der kun være endnu en langt alvorligere anledning til at gentage Russells ord.

Men det er selvfølgelig ikke uden risiko. For i mellemtiden kan karakteristiske politikere komme for skade at følge Arne & Co.'s forvrøvede krav om i »samfundets helt legitime hævnmotiv« navn at lade »straffen stå mål med ugeringen«. Hvilket i den seneste uheldige sag fra Aalborg vel måtte betyde, at også gerningsmanden skulle have sparket sit kranium ind. Skulle det engang komme dertil, vil der kun være endnu en langt alvorligere anledning til at gentage Russells ord.

Men det er selvfølgelig ikke uden risiko. For i mellemtiden kan karakteristiske politikere komme for skade at følge Arne & Co.'s forvrøvede krav om i »samfundets helt legitime hævnmotiv« navn at lade »straffen stå mål med ugeringen«. Hvilket i den seneste uheldige sag fra Aalborg vel måtte betyde, at også gerningsmanden skulle have sparket sit kranium ind. Skulle det engang komme dertil, vil der kun være endnu en langt alvorligere anledning til at gentage Russells ord.

Men det er selvfølgelig ikke uden risiko. For i mellemtiden kan karakteristiske politikere komme for skade at følge Arne & Co.'s forvrøvede krav om i »samfundets helt legitime hævnmotiv« navn at lade »straffen stå mål med ugeringen«. Hvilket i den seneste uheldige sag fra Aalborg vel måtte betyde, at også gerningsmanden skulle have sparket sit kranium ind. Skulle det engang komme dertil, vil der kun være endnu en langt alvorligere anledning til at gentage Russells ord.

Men det er selvfølgelig ikke uden risiko. For i mellemtiden kan karakteristiske politikere komme for skade at følge Arne & Co.'s forvrøvede krav om i »samfundets helt legitime hævnmotiv« navn at lade »straffen stå mål med ugeringen«. Hvilket i den seneste uheldige sag fra Aalborg vel måtte betyde, at også gerningsmanden skulle have sparket sit kranium ind. Skulle det engang komme dertil, vil der kun være endnu en langt alvorligere anledning til at gentage Russells ord.

Men det er selvfølgelig ikke uden risiko. For i mellemtiden kan karakteristiske politikere komme for skade at følge Arne & Co.'s forvrøvede krav om i »samfundets helt legitime hævnmotiv« navn at lade »straffen stå mål med ugeringen«. Hvilket i den seneste uheldige sag fra Aalborg vel måtte betyde, at også gerningsmanden skulle have sparket sit kranium ind. Skulle det engang komme dertil, vil der kun være endnu en langt alvorligere anledning til at gentage Russells ord.

Men det er selvfølgelig ikke uden risiko. For i mellemtiden kan karakteristiske politikere komme for skade at følge Arne & Co.'s forvrøvede krav om i »samfundets helt legitime hævnmotiv« navn at lade »straffen stå mål med ugeringen«. Hvilket i den seneste uheldige sag fra Aalborg vel måtte betyde, at også gerningsmanden skulle have sparket sit kranium ind. Skulle det engang komme dertil, vil der kun være endnu en langt alvorligere anledning til at gentage Russells ord.

Men det er selvfølgelig ikke uden risiko. For i mellemtiden kan karakteristiske politikere komme for skade at følge Arne & Co.'s forvrøvede krav om i »samfundets helt legitime hævnmotiv« navn at lade »straffen stå mål med ugeringen«. Hvilket i den seneste uheldige sag fra Aalborg vel måtte betyde, at også gerningsmanden skulle have sparket sit kranium ind. Skulle det engang komme dertil, vil der kun være endnu en langt alvorligere anledning til at gentage Russells ord.

JENS-MARTIN Eriksen og Frederik Stjernfeldts (E&S) artikel i WA d. 29/8 om retssagen mod Karadzic og krigen i eks-Jugoslavien var forudsigtelig ensidig, serber-fjendsk og dømmesyge.

Efter i 2002 at have udgivet bogen med den opstuede titel »Hadtets anatomi« mener de sig tilsyneladende berettigede til at patentere sandheden om krigen og til at udpege forbydere og ofre.

Og ve den, der tør udtrykke andre synspunkter og nuancer! Således er slavisten og Jugoslavien-eksperter Per Jacobsen tidligere af Stjernfeldt blevet beskyldt for holocaustbenægtelse og udsat for en personlig og uværdig hetz.

I WA d. 29/8 er det Peter Nerup Buhls, Søren Esper-

Sex under hijaben

Af KIRSTINE SINCLAIR
Ph.d.-stipendiat
og STEPHAN THOMSEN
forskningsassistent
og GUNNA FUNDER
HANSEN
adjunkt

HVAD betyder sex for en muslim?

Således lød et spørgsmål stillet den 1. september i det seriøse radioprogram P1 Morgens, som tog stafetten op fra den endnu mere seriøse avis Weekendavisen, der 22. august havde bragt en længere artikel med den rødmende overskrift »Sex under hijaben«. Man aner, at de ellers så alvorstunge medier med sådanne kulørte indslag søger at tjene til normaliseringen

af muslimer – specifikt muslimske tørklædede kvinder. Man forestiller sig, at den journalistiske »historie« om udgangspunkt er den overraskende nyhed: »Muslimer har også sex – ergo er de ligesom os«. Man kunne gætte på, at baggrunden for, at de muslimske interviewpersoner stiller op til dyneløfteriet er, at de gerne vil indvie os i, at de ikke som praktiserende muslimer i deres hellige bog finder belæg for seksualforbrydelser – en generel kobling mellem religion og puritanisme, der findes i mange danarkers bevidsthed, fordi den er en del af vores protestantiske tradition. Fair nok!

Men ... i praksis bliver

fremstillingen problematisk og alt andet end normaliserende, når en journalistisk fremstilling af forholdet mellem islam og sex vinkles i spørgsmål som »hvad sker der under tørklædet?«. Kan vi ikke snart få slået fast, at Koranen ikke siger en dyt om, hvem muslimmerne er, og hvordan de lever? Eller skal vi tro, baseret på nævnte radioprogram og artikel, at ingen praktiserende muslimer har analsex eller dyrker homoseksualitet, fordi dette ikke tillades ifølge koranen?

Men o.k., hvis man skal sammenligne med, hvilke spørgsmål, der ellers stilles til muslimers praksis, kan vi henvise til websiden

»islamqa.com«, hvor der for eksempel spørges: Findes havruer og i så fald: Må disse spises? For den nysgerrige læser kan vi afsløre, at havruers eksistens fortsat er til diskussion, men skulle de findes, må man gerne fortære dem – rå eller kogt – analogt med alle andre havdyr. Men forestiller man sig mon, at sådanne teologiske overvejelser kan bruges som et spejl på, hvad nulvandede muslimer mener og gør? Desværre fremgår det ikke af websiden, hvorvidt havruer er gyldige seksualpartnere for muslimer. Men det var måske et spørgsmål for Weekendavisen eller P1?

sens og Monica Papazus tur til at stå for skud og blive beskyldt for at være holocaustbenægtere.

Beskyldningerne er uden sammenhæng med artiklens emne i øvrigt og fremstår som grebet ud af luften. Vaneforbryderne E&S gør sig atter skyldige i dårlig stil og i brug af billige tricks. Når de i stedet for at argumentere faktisk associerer serbiske ledere med nazispidser som Himmler og Eichmann og beskylder modstandere for at være holocaustbenægtere, så er det ikke tale om andet end primitiv dæmonisering. Og når man er nødt til at forfalde til den slags beskudte kneb, der vist på engelsk kaldes »guilt by association«, plejer det at være tegn ikke blot på en slet karakter, men også på at man står med en dårlig sag. De egentlige benægtelse synes snarere at være E&S, der ignorerer eller nedtoner de store serbiske ofre. E&S bruger en næsten klassisk benægtelsestil: »Det fandt aldrig sted, og for i øvrigt var de selv ude om det!«

Med diagnosen ADHD bruges tit? Ja, før diagnosen oplever man en række uforståelige symptomer: et barn, som »ikke gør, hvad der bliver sagt«, som eksploserer af uforklarlige årsager, som glemmer alting og slår resten i stykker, som bliver tanke- og handlingslammet på grund af en bluse, der strammer, af støj eller af kulde. Et barn, som laver rytmiske bevægelser med fingre og fødder, og som finder på tilsyneladende helt vanvittige ting uden at overveje konsekvenserne. Et barn, som har fuldstændig forviklede, umulige eller ingen relationer til andre jævnaldrende. Et barn, som får selvmordstanker som seksårig, fordi alt går galt for ham, og han ingen venner har... Og husk så lige på, at lidelsen er livsvarig, selv om overfladen måske viser et andet billede, fordi man bruger alle sine kræfter på ikke at falde igennem. Undersøgelser peger på, at op til 1/3 af indsatte i norske fængsler har ADHD.

Med diagnosen får man forståelse for, at man har et medfødt handicap. ADHD er en dysfunktion i frontallapperne, som bl.a. medfører, at man har svært ved at filtrere

indtryk, at tænke i sekvenser, at høre flere beskeder ad gangen, at organisere, at ændre planer. Det medfører, at man har vanskeligheder ved at styre sit fokus – det er så at sige ens fokus der styrer én. Man kan være hyperaktiv, og man har besvær med at tænke, før man handler. Man er således ekstremt følsom over for stress, ændringer, uforudsete hændelser, selv menneskers samt manglende struktur og gennemskuelighed.

Præcis de ting, som fylder mere og mere i en vestlig hverdag. Når man forstår dette, er der mange ting, familie og skole kan gøre for at mindske stress, nederlag og isolation. Og der findes mange redskaber til at klare livet, så man – ligesom med sukkesyge – kan leve et mere normalt liv.

Jeg har selv ADHD, og jeg har to børn, som har det. Vores liv har taget en afgørende drejning til det bedre, efter at vi blev diagnosticeret. Vi har opnået en dyb forståelse for vores styrker og svagheder, vi har indført visuelle og kognitive hjælpemidler samt opnået mere struktur og færre stimuli. Min mand og jeg har fået supervision og været på kurser. Vi har fået praktisk støtte til de ting, vi har allersværest ved, og helt afgørende: Vi har fået me-

dicin. Alt dette har givet os et liv frem for en evig kamp for overlevelse fyldt med brandslukning, skældud og nederlag.

Den stadige diskussion om diagnosen validitet føles meget besynderlig og til tider krænkelende for os, som kæmper med disse meget konkrete problemer i hverdagen. Som Sverre Holm siger: »På en dag, hvor min næse løber, ville jeg se opgivende på dem, som hævder, at forkølelse ikke findes.«

Den stadige diskussion om diagnosen validitet føles meget besynderlig og til tider krænkelende for os, som kæmper med disse meget konkrete problemer i hverdagen. Som Sverre Holm siger: »På en dag, hvor min næse løber, ville jeg se opgivende på dem, som hævder, at forkølelse ikke findes.«

Den stadige diskussion om diagnosen validitet føles meget besynderlig og til tider krænkelende for os, som kæmper med disse meget konkrete problemer i hverdagen. Som Sverre Holm siger: »På en dag, hvor min næse løber, ville jeg se opgivende på dem, som hævder, at forkølelse ikke findes.«

Damp II

Ane Kirkensgaard
Storemosen 7
3050 Humlebæk

OVERLÆGE Tived

synes, det er noget »uvidende sludder«, jeg skriver, men vi, der ikke er bundet af den diskurs, de faglige miljøer opretholder, har efter min mening en pligt til at tænke lidt bredere. Danske børn har mistet deres frihed. Dermed har også deres forældre mistet deres frihed. Dette destabiliserer børnenes værdigrundlag. I tilfælde af problemer vil derfor i stedet for de to vigtigste, tallose andre »kokke« søge indflydelse. Dette medfører forvirring og kaos hos barnet, som tvinges ud i en konstant søgen efter svar. Men de tallose modsatret-

ARNE AND I KØBENHAVN

